C/2025/755

31.1.2025

Euroopa holokaustiuuringute taristu põhikiri

11. detsember 2024

(C/2025/755)

Sisukord

PREAMBUL 3

1. PEATÜKK. ÜLDSÄTTED 4

Artikkel 1
Nimi ja põhikirjajärgne asukoht

Artikkel 2
Ülesanded ja tegevus

Artikkel 3
Kestus ja likvideerimine

Artikkel 4
Vastutus ja kindlustus

Artikkel 5
Teadusliku hindamise põhimõtted

Artikkel 6
Kasutajate juurdepääsu põhimõtted

Artikkel 7
Teabe levitamise põhimõtted

Artikkel 8
Intellektuaalomandi õigused

Artikkel 9
Tööhõive

Artikkel 10
Hankepoliitika

2. PEATÜKK. ÜLDSÄTTED 7

Artikkel 11
Töökeel

Artikkel 12
Põhikirja ajakohastamine ja kättesaadavus

3. PEATÜKK. LIIKMESTAATUS JA VAATLEJASTAATUS 7

Artikkel 13
Liikmed ja vaatlejad

Artikkel 14
Liikmete ja vaatlejate vastuvõtmine

Artikkel 15
Liikmestaatuse või vaatlejastaatuse äravõtmine ja lõpetamine

4. PEATÜKK. LIIKMETE JA VAATLEJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED 9

Artikkel 16
Liikmed

Artikkel 17
Vaatlejad

5. PEATÜKK. KOOSTÖÖPARTNERITE OSALEMINE 10

Artikkel 18
Koostööpartnerid

6. PEATÜKK. JUHTIMINE 10

Artikkel 19
Juhtimisstruktuur

Artikkel 20
Üldkogu

Artikkel 21
Juhataja

Artikkel 22
Riiklike koordinaatorite komitee

Artikkel 23
Nõuandev kogu

Artikkel 24
Juhtkomitee

7. PEATÜKK. FINANTSKÜSIMUSED 14

Artikkel 25
Ressursid

Artikkel 26
Eelarvepõhimõtted, raamatupidamine ja audit

Artikkel 27
Maksu- ja aktsiisivabastused

8. PEATÜKK. LÕPPSÄTTED 15

Artikkel 28
Andmeid käsitlevad põhimõtted

Artikkel 29
Aru andmine komisjonile

Artikkel 30
Kohaldatav õigus

Artikkel 31
Vaidlused

Artikkel 32
Asutamissätted

I LISA. LIIKMETE, VAATLEJATE JA NEID ESINDAVATE ÜKSUSTE LOETELU

LIIKMED 17

VAATLEJAD 17

II LISA. LIIKMETE JA VAATLEJATE SISSEMAKSED 18

PREAMBUL

Austria Vabariik,

Horvaatia Vabariik,

Tšehhi Vabariik,

Saksamaa Liitvabariik,

Iisraeli Riik,

Madalmaad,

Poola Vabariik,

Rumeenia,

Slovaki Vabariik,

Ühendkuningriik,

edaspidi „asutajaliikmed“,

ARVESTADES, et asutajaliikmed tunnistavad, et holokaust on inimkonna kultuuripärandi oluline osa ja määrava tähtsusega ajalõik kaasaegse Euroopa arengus;

TUNNISTADES, kui olulised on olemasolevad rahvusvahelised deklaratsioonid, sealhulgas Stockholmi rahvusvahelise holokaustifoorumi 2000. aasta deklaratsioon, millega riigid kohustuvad toetama holokausti dokumenteerimist, holokausti puudutavaid teadusuuringuid, holokaustialast haridust ja selle mälestuse jäädvustamist;

ARVESTADES, et parem teaduslik arusaam holokaustist aitab tegeleda oluliste ühiskondlike probleemidega, sealhulgas võitlusega holokausti moonutamise ja eitamise, vandenõuteooriate, rassismi, ksenofoobia ja antisemitismi vastu;

TUNNISTADES, kui oluline on hõlbustada juurdepääsu holokausti hajutatud arhiividele, ressurssidele ja eriteadmistele;

TUNNISTADES, et valdkondade ülese jagamise, avatuse ja teabevahetuse kultuuri võimaldamine annab silmapaistvaid tulemusi;

TUNNISTADES digitehnoloogia ja avatud teaduse põhimõtete potentsiaali holokaustialaste teadusuuringute ja selle dokumenteerimise edendamisel;

ARVESTADES, et holokausti teaduslik uurimine ja dokumenteerimine tipptasemel viib innovatsioonini, mis võib tuua kasu teistele teadusvaldkondadele ja kultuurimajandusele, ning võib omakorda saada kasu innovatsioonist teistes valdkondades;

TUNNISTADES, et tihedam riikidevaheline koostöö soodustab teadmiste ja eriteadmiste vahetamist, edendab tehnosiiret, väldib investeeringute ja jõupingutuste dubleerimist ning vähendab holokaustiga seotud ressursside ja eriteadmiste killustatust ja hajutatust;

ARVESTADES vajadust kaitsta holokausti uurimisel ja dokumenteerimisel akadeemilist vabadust, hõlbustades holokausti uurimist avalikult ja läbipaistvalt ning kooskõlas teaduslike põhimõtetega;

TUNNISTADES, et EHRI on ainulaadne ja kestlik teadustaristu, mille kaudu koordineeritakse ja integreeritakse riiklike kogude ressursse ja eriteadmisi, et pakkuda tipptasemel teenuseid laiale rahvusvaheliste kasutajate kogukonnale;

TUNNUSTADES varasemates Euroopa Komisjoni rahastatud projektides saavutatud tulemusi ja kasutatud meetodeid eesmärgiga integreerida ja struktureerida Euroopa holokausti uurimis- ja dokumentatsioonikogukonda alaliselt ja avatult;

TUNNISTADES vajadust arendada olemasolevat koostööd edasi alaliseks ja jätkusuutlikuks struktuuriks, mis tugevdab holokaustialaste teadusuuringute ja selle dokumenteerimise lõimumist ja sidusust ning tugevdab Euroopa juhtpositsiooni selles valdkonnas;

TAOTLEDES Euroopa Komisjonilt Euroopa holokaustiuuringute taristu loomist Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumina (EHRI-ERIC);

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

1. PEATÜKK

OLULISED OSAD

Artikkel 1

Nimi ja põhikirjajärgne asukoht

1. Luuakse hajutatud teadustaristu, mida nimetatakse „Euroopa holokaustiuuringute taristuks“ (edaspidi „EHRI“).

2. EHRI õiguslik vorm on määruse (EÜ) nr 723/2009 sätete kohaselt tegutsev Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsium (ERIC) ja selle ametlik nimetus on „EHRI-ERIC“.

3. EHRI-ERICu põhikirjajärgne asukoht on Amsterdamis, Madalmaades.

Artikkel 2

Ülesanded ja tegevus

1. EHRI ERICu peamine ülesanne on luua ja hallata EHRIt, et edendada tipptasemel holokaustialaseid riikidevahelisi teadusuuringuid, dokumenteerimist, holokaustialast haridust ja selle mälestuse jäädvustamist.

2. EHRI-ERIC teeb tihedat koostööd teadus-, arhiivindus- ja hariduskogukonnaga. Oma põhiülesande täitmisel ja kooskõlas käesoleva põhikirja sätetega teostab ja koordineerib EHRI-ERIC järgmisi tegevusi:

a) pakub integreeritud platvormi füüsiliseks ja virtuaalseks juurdepääsuks holokaustiga seotud hajutatud allikatele, teabele ja eriteadmistele;

b) aitab läbi viia holokausti arhiivide ja uuringute digipööret, edendades avatud juurdepääsu ning koostalitlusvõimelisi standardeid, meetodeid ja vahendeid;

c) edendab teaduspõhiseid teadmisi holokausti kohta, toetades valdkondadevahelisi ja -üleseid, riikidevahelisi ja koostööl põhinevaid lähenemisviise teadusuuringutele;

d) edendab avatuse, õppimise ja teabevahetuse kultuuri, pakkudes juurdepääsu koolitustele, võrgustikele ja koostöövõimalustele;

e) loob stabiilsed partnerlused ja koostöövõimalused teiste asjaomaste organisatsioonide ja taristutega Euroopas ja väljaspool Euroopat;

f) teavitab kogu ühiskonda holokausti sotsiaalsest, poliitilisest ja kultuurilisest tähtsusest;

g) edendab holokaustiga seotud avaliku poliitika kavasid, pakkudes teaduslikke eriteadmisi ja taristutoetust;

h) osaleb mis tahes muus asjakohases tegevuses, mis aitab EHRI-ERICul saavutada oma eesmärke ja tugevdada holokaustiuuringuid Euroopa teadusruumis.

3. EHRI-ERICu keskasutus vastutab EHRI-ERICu tegevuse koordineerimise eest. EHRI-ERIC tegutseb eetiliselt ja läbipaistvalt ning väldib võimalikke organisatsioonilisi või isiklike huvide konflikte.

4. EHRI-ERIC täidab oma põhiülesannet mittetulunduslikel alustel, ilma et see piiraks kohaldatavate riigiabi eeskirjade kohaldamist; EHRI-ERIC võib tegeleda piiratud majandustegevusega, tingimusel et see on tihedalt seotud tema põhiülesandega ja ei ohusta selle ülesande täitmist. EHRI ERIC kasutab sellisest piiratud majandustegevusest saadud tulu, et toetada ettenähtud ülesannete täitmist ja oma tegevust.

Artikkel 3

Kestus ja likvideerimine

1. EHRI-ERIC luuakse määramata ajaks.

2. EHRI-ERICu tegevus lõpetatakse vastavalt põhikirja artikli 20 lõike 6 punktile i tehtud üldkogu otsusega.

3. Pärast EHRI-ERICu likvideerimise otsuse vastuvõtmist teavitab EHRI-ERIC sellest otsusest ilma põhjendamatu viivituseta ja igal juhul hiljemalt kümne päeva jooksul Euroopa Komisjoni.

4. Pärast EHRI-ERICu võlgade tasumist järele jäänud vara jagatakse liikmete vahel proportsionaalselt, lähtudes nende akumuleerunud iga-aastastest sissemaksetest EHRI-ERICusse likvideerimisotsuse tegemise aastale eelnenud viie järjestikuse aasta jooksul.

5. EHRI-ERIC teatab Euroopa Komisjonile tegevuse lõpetamise menetluse lõpuleviimisest viivitamata ja igal juhul kümne päeva jooksul.

6. EHRI-ERIC lakkab eksisteerimast päeval, mil Euroopa Komisjon avaldab sellekohase teate *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Vastutus ja kindlustus

1. EHRI-ERIC vastutab oma võlgade eest.

2. Liikmed ei vastuta ühiselt EHRI-ERICu võlgade eest.

3. Liikmete rahaline vastutus EHRI ERICu võlgade eest piirdub nende iga-aastaste sissemaksetega EHRI ERICu tegevuse viimasel täisaastal.

4. EHRI ERIC sõlmib asjakohase kindlustuslepingu, et katta tegevusega seotud riskid.

Artikkel 5

Teadusliku hindamise põhimõtted

1. EHRI-ERICu tegevust ja tulemusi hindab iga kolme aasta järel üldkogu nimetatud rahvusvahelistest ekspertidest koosnev sõltumatu eksperdirühm, mille liikmed võivad olla pärit kogu maailmast ja nad ei pea asuma liikmes- või vaatlejariigis.

2. Eksperdirühm hindab EHRI-ERICu teadustegevust ja edastab hindamistulemused üldkogule.

3. Riiklike koordinaatorite komitee abistab eksperdirühma teadusliku hindamise läbiviimisel, andes kogu vajaliku teabe riiklike sõlmpunktide tegevuse kohta.

Artikkel 6

Kasutajate juurdepääsu põhimõtted

1. EHRI-ERIC annab oma kasutajatele füüsilise ja virtuaalse juurdepääsu holokaustiga seotud ressurssidele ja eriteadmistele. Asjakohaseid ressursse ja eriteadmisi saab kasutada kas kesksel platvormil või riiklikes sõlmpunktides. Mõlemal juhul nähakse kasutajatele ette ühtne kontaktpunkt, mida haldab keskne platvorm.

2. Võimaluse korral tagatakse juurdepääs laialdase juurdepääsu, st piiramatu, tasuta ja igaühele avatud juurdepääsu alusel. Kui juurdepääsu on vaja piirata läbilaskevõimega seotud põhjustel, tehakse valik tipptaseme alusel.

3. Teave juurdepääsuvõimaluste kohta ning vastav menetluskord ja hindamiskriteeriumid tehakse EHRI-ERICu veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.

4. EHRI-ERICu juurdepääsupõhimõtteid käsitletakse konkreetse reguleeriva dokumendiga, mille kiidab heaks üldkogu.

Artikkel 7

Teabe levitamise põhimõtted

1. EHRI-ERICu eesmärk on soodustada teadustegevust ning üldiselt toetab ta võimalikult vaba juurdepääsu teaduslikele andmetele ja uurimistulemustele.

2. EHRI-ERIC julgustab kasutajaid tegema oma uurimistulemused kättesaadavaks EHRI-ERICu andmehoidla ja/või muude andmehoidlate kaudu mõistliku aja jooksul ning kooskõlas FAIR-põhimõtetega (andmete leitavus, kättesaadavus, koostalitlusvõime ja taaskasutatavus).

3. EHRI-ERIC nõuab oma kasutajatelt, et nad kinnitaksid EHRI-ERICu kasutamist.

4. EHRI-ERIC kasutab sihtrühmani jõudmiseks kõige asjakohasemaid ja laiema leviga kanaleid, sealhulgas veebisaidid, uudiskirjad, meedia, sotsiaalmeedia, õpikojad, konverentsid, artiklid ajakirjades, trükised, ringhääling, ning muid asjakohaseid kanaleid.

Artikkel 8

Intellektuaalomandi õigused

1. Terminit „intellektuaalomand“ käsitatakse Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni (sõlmitud 14. juulil 1967) artiklist 2 lähtudes.

2. Kui EHRI-ERICu ja kolmanda isiku vahel sõlmitud mis tahes lepingust ei tulene teisiti, kuuluvad kolmanda isiku loodud, omandatud või arendatud intellektuaalomandi õigused kõnealusele kolmandale isikule.

3. Kui EHRI-ERICu ja kolmanda isiku vahel sõlmitud mis tahes lepingust ei tulene teisiti, kuuluvad EHRI-ERICu loodud, omandatud või arendatud intellektuaalomandi õigused EHRI-ERICule.

4. EHRI-ERIC võib vastu võtta täiendavad intellektuaalomandit käsitlevad põhimõtted, mille kiidab heaks üldkogu.

Artikkel 9

Tööhõive

1. EHRI-ERICu töötajate valimise kord on läbipaistev ja mittediskrimineeriv ning selle puhul austatakse võrdseid võimalusi.

2. Töölepingute suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus töötajad on tööle võetud või kus nad töötavad, vastavalt kohaldatavale õigusele.

3. Üksikasjalikud eeskirjad töötajate töölevõtmise kohta sätestatakse rakenduseeskirjades ja need võtab vastu üldkogu.

Artikkel 10

Hankepoliitika

1. EHRI-ERICu hankepoliitika on kooskõlas läbipaistvuse, diskrimineerimiskeelu ja konkurentsi põhimõtetega.

2. EHRI-ERIC võib vastu võtta omaenda hankepõhimõtted ja -menetluse, mille kiidab heaks üldkogu.

PEATÜKK 2

ÜLDSÄTTED

Artikkel 11

Töökeel

1. EHRI-ERICu töökeel on inglise keel.

Artikkel 12

Põhikirja ajakohastamine ja kättesaadavus

1. Põhikirja ajakohastatakse ja see tehakse üldsusele kättesaadavaks EHRI-ERICu veebisaidil ja põhikirjajärgses asukohas.

2. Kõik põhikirja muudatused tähistatakse selgelt märkusega, milles täpsustatakse, kas muudatus puudutab põhikirja olulist või mitteolulist elementi vastavalt määruse (EÜ) nr 723/2009 artiklile 11.

PEATÜKK 3

LIIKMESTAATUS JA VAATLEJASTAATUS

Artikkel 13

Liikmed ja vaatlejad

1. Järgmised üksused võivad saada EHRI-ERICu liikmeks või ühineda hääleõiguseta vaatlejana:

a) Euroopa Liidu liikmesriigid;

b) määruses (EÜ) nr 723/2009 osutatud ühinenud riigid;

c) kolmandad riigid, kes ei ole ühinenud riigid;

d) valitsustevahelised organisatsioonid.

2. Uute liikmete ja vaatlejate vastuvõtmine ning liikme- ja vaatlejastaatusest loobumine või selle staatuse lõpetamine toimub kooskõlas artiklitega 14 ja 15.

3. EHRI-ERICu liikmeks peab olema vähemalt üks ELi liikmesriik ja kaks muud riiki, mis on kas ELi liikmesriigid või ühinenud riigid.

4. Liikmesriikidel või ühinenud riikidel peab üldkogus olema ühiselt häälteenamus. Üldkogu määrab kindlaks hääleõiguse mis tahes muutmise, mis on vajalik selleks, et tagada igal ajal EHRI-ERICu vastavus kõnealusele nõudele.

5. Iga lõike 1 punktides a–c osutatud liiget või vaatlejat võivad esindada üks või mitu nende valitud avalik-õiguslikku või avaliku teenuse osutamisega tegelevat eraõiguslikku isikut, kes määratakse tema enda eeskirjade ja korra kohaselt. Iga liige või vaatleja teavitab üldkogu muudatustest, mis on seotud teda esindava üksuse ning sellele delegeeritud konkreetsete õiguste ja kohustustega, või muudest asjakohastest muudatustest.

6. EHRI-ERICu liikmed, vaatlejad ja neid esindavad üksused on loetletud põhikirja I lisas. I lisa ajakohastab keskasutus.

Artikkel 14

Liikmete ja vaatlejate vastuvõtmine

1. Põhikirja artikli 13 lõikes 1 osutatud üksused, kes soovivad saada EHRI-ERICu liikmeks, esitavad üldkogu eesistujale ja juhatajale kirjaliku taotluse. Taotluses kirjeldatakse, kuidas üksus toetab artiklis 2 kirjeldatud EHRI-ERICu ülesandeid ja tegevusi ning kuidas ta kavatseb täita artikli 16 lõikes 2 osutatud kohustusi.

2. Üksuste uuteks liikmeteks vastuvõtmine sõltub üldkogu heakskiidust vastavalt artikli 20 lõike 6 punktis c kirjeldatud hääletuskorrale ja toimub nõuandva kogu nõuandel.

3. Artikli 13 lõikes 1 loetletud üksused, kes soovivad EHRI-ERICu tegevuses osaleda, kuid ei saa veel liikmeks astuda, võivad taotleda vaatlejastaatust. Need üksused esitavad kirjaliku taotluse üldkogu eesistujale ja juhatajale. Taotluses kirjeldatakse, kuidas taotleja toetab artiklis 2 kirjeldatud EHRI-ERICu ülesandeid ja tegevusi ning kuidas ta kavatseb täita artikli 17 lõikes 2 osutatud kohustusi.

4. Üksuste vaatlejaks vastuvõtmine sõltub üldkogu heakskiidust vastavalt artikli 20 lõike 6 punktis c kirjeldatud hääletuskorrale ja toimub nõuandva kogu nõuandel.

5. Kui üldkogu hääletab taotleja vaatlejana vastuvõtmise poolt, kehtib vaatlejastaatus kolm aastat. Vaatlejad võivad taotleda vaatlejastaatuse pikendamist ühe korra sama kestusega ajavahemikuks.

6. Üksusele, kes kavatseb EHRI-ERICus püsivalt osaleda, kuid kellel ei ole võimalik liikmeks saada, võib erandjuhtudel anda alalise vaatleja staatuse. Alalistel vaatlejatel on liikmetega samad õigused ja kohustused, mis on sätestatud artiklis 16, välja arvatud õigus üldkogul hääletada.

Artikkel 15

Liikmestaatusest või vaatlejastaatusest loobumine ja selle lõpetamine.

1. Liige ei või oma liikmesusest esimese viie aasta jooksul loobuda, kui üldkogu ei ole erandkorras kokku leppinud teisiti. Loobumine toimub eelarveaasta lõpus.

2. Kui artikli 16 lõikest 1 ei tulene teisiti, võib liige oma liikmestaatusest igal ajal loobuda, teatades sellest kirjalikult üldkogu eesistujale 12 kuud ette. Loobumine jõustub järgmise eelarveaasta lõpus, mil väljaastumisest teatati, st järgmise aasta 31. detsembril.

3. EHRI-ERICu vaatleja ei või oma vaatlejastaatusest esimese kolme aasta jooksul loobuda, kui üldkogu ei ole erandkorras kokku leppinud teisiti. Pärast kolme aasta möödumist võib EHRI-ERICu vaatleja eelarveaasta lõpus vaatlejastaatusest loobuda, teatades sellest kirjalikult üldkogu eesistujale kuus kuud ette.

4. Üldkogul on õigus liikme- või vaatlejastaatus lõpetada, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) liige või vaatleja on tõsiselt rikkunud üht või mitut käesolevast põhikirjast tulenevat kohustust või liikmesuse või vaatlejastaatuse tingimusi; ning

b) liige või vaatleja ei ole sellist rikkumist heastanud kuue kuu jooksul pärast seda, kui on rikkumise kohta saanud kirjaliku teate; ning

c) liikmele või vaatlejale on antud võimalus selgitada oma seisukohta üldkogule enne selles küsimuses otsuse tegemist.

5. Üldkogu määrab kodukorras kindlaks, mis on kohustuse tõsine rikkumine.

6. Liikmed ja vaatlejad jätkavad oma liikme- või vaatlejatasude maksmist ning täidavad kõiki rahalisi ja muid kohustusi kuni loobumise või lõpetamise jõustumiseni.

7. Olenemata artikli 15 lõigetest 1, 2 ja 3 võivad artikli 13 lõike 1 punktides b ja c osutatud liikmed ja vaatlejad EHRI-ERICust tagasi astuda pärast seda, kui määruses (EÜ) nr 723/2009 tehakse muudatused, mis mõjutavad oluliselt nende õigusi ja kohustusi EHRI-ERICuga seoses. Niisugused muudatused mõjutavad oluliselt selliste liikmete või vaatlejate õigusi ja kohustusi, kui nendega nähakse kaudselt ette või sätestatakse, et kõnealusel konkreetsel liikmel või vaatlejal

a) tuleb maksta suuremaid tasusid (sealhulgas suuremaid iga-aastaseid osamakseid või dekomisjoneerimise kulusid);

b) on vähem hääleõigusi võrreldes teiste artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud liikmete või vaatlejatega;

c) tuleb järgida nõudeid, mis on vastuolus käesoleva põhikirja artiklis 30 osutatud kohaldatava õigusega;

d) ei ole enam õigust olla esindatud üldkogus või muudes komiteedes, või kui nendega muudetakse kõnealuste liikmete või vaatlejate õigusi, mis on seotud esindamise või rajatise kasutamisega.

Mõjutatud liige või vaatleja (kes ei ole liikmesriik) võib EHRI-ERICust tagasi astuda, teatades sellest kuus kuud ette üldkogu eesistujale.

PEATÜKK 4

LIIKMETE JA VAATLEJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 16

Liikmed

1. Liikme õigused on järgmised:

a) osaleda ja hääletada üldkogu koosolekutel, välja arvatud hääletada otsuste üle, mis käsitlevad tema liikmestaatuse lõpetamist vastavalt artikli 15 lõikele 4;

b) osaleda EHRI-ERICu juhtorganites, valida neid ja olla sinna valitud oma esindajate kaudu;

c) osaleda EHRI-ERICu strateegiate ja põhimõtete väljatöötamises;

d) kasutada EHRI-ERICu kaubamärki;

e) kaasata oma asjaomast teaduskogukonda projektiettepanekutesse, mille puhul hankija on EHRI-ERIC;

f) lasta oma teaduskogukonnal kasutada kõiki EHRI-ERICu koordineeritavaid vahendeid, teenuseid ja muid pakkumisi;

g) lubada oma asjaomasel teaduskogukonnal osaleda EHRI-ERICu üritustel.

2. Liikme kohustused on järgmised:

a) luua EHRI-ERICu riiklik sõlmpunkt, mis koosneb ühest või mitmest asutusest, kes aitavad kaasa EHRI-ERICu tegevusele ja edendavad EHRI-ERICu kasutajakogukondade integreerimist;

b) nimetada üldkogusse vähemalt üks, kuid mitte rohkem kui kaks esindajat ning anda neile täielikud volitused hääletada tema nimel kõigis üldkogule esitatud küsimustes, tingimusel et vastavalt artikli 20 lõikele 2 on igal liikmel üks hääl;

c) määrata riiklik koordinaator kooskõlas artikli 22 lõikega 2;

d) teha iga-aastane rahaline sissemakse vastavalt II lisale;

e) anda juurdepääs EHRI riiklikele rajatistele kooskõlas EHRI-ERICu juurdepääsupõhimõtetega;

f) edendada asjakohaste standardite, suuniste ja menetluste vastuvõtmist riiklikku sõlmpunkti panustavates institutsioonides;

g) tagada vajalik tehniline taristu, et hõlbustada andmete ja teenuste integreerimist EHRI-ERICusse;

h) edendada EHRI-ERICu ressursside ja teenuste kasutamist ning koguda kasutajatelt tagasisidet ja teavet nende vajaduste kohta.

3. Üldkogu võib otsustada peatada artikli 16 lõike 2 punktist d tulenevate kohustuste täitmata jätnud liikme hääleõiguse vähemalt 12 kuuks kuni osamaksu täieliku tasumiseni.

Artikkel 17

Vaatlejad

1. Vaatleja õigused on järgmised:

a) osaleda üldkogu koosolekutel hääleõiguseta;

b) lasta oma teaduskogukonnal kasutada kõiki EHRI-ERICu koordineeritavaid vahendeid, teenuseid ja muid pakkumisi;

c) lubada oma asjaomasel teaduskogukonnal osaleda EHRI-ERICu üritustel;

d) pakkuda asjaomasele teaduskogukonnale EHRI-ERICu abi riikliku sõlmpunkti loomiseks vajalike süsteemide, protsesside ja teenuste väljatöötamisel.

2. Vaatleja kohustused on järgmised:

a) nimetada üldkogusse vähemalt üks, kuid mitte rohkem kui kaks esindajat;

b) teha iga-aastane rahaline sissemakse vastavalt II lisale;

c) täita mis tahes muid kohustusi, mille üle asjaomane vaatleja ja EHRI-ERIC on läbi rääkinud ja milles üldkogu on kokku leppinud, sealhulgas luua tulevikus riiklik sõlmpunkt;

d) püüda saada EHRI-ERICu liikmeks.

3. Üldkogu võib otsustada peatada artikli 17 lõike 2 punktist b tulenevate kohustuste täitmata jätnud vaatleja õigused vähemalt 12 kuuks kuni osamaksu täieliku tasumiseni.

PEATÜKK 5

KOOSTÖÖPARTNERITE OSALEMINE

Artikkel 18

Koostööpartnerid

1. EHRI-ERIC võib sõlmida koostöölepinguid koostööpartneritega riikides, mis ei ole EHRI-ERICu liikmed ega vaatlejad.

2. Koostööpartnerid peavad üldkogu rahuldaval viisil aitama kaasa EHRI-ERICu ülesannete täitmisele ja tegevusele.

3. Koostöölepingu sõlmib EHRI-ERICu juhataja pärast seda, kui üldkogu on selle heaks kiitnud. Koostöölepinguga kehtestatakse tingimused, mille alusel koostööpartner võib EHRI-ERICuga koostööd teha ning viia ellu artiklis 2 sätestatud ülesandeid ja tegevust.

PEATÜKK 6

JUHTIMINE

Artikkel 19

Juhtimisstruktuur

1. EHRI-ERICu juhtimisstruktuur hõlmab järgmisi organeid:

a) üldkogu;

b) juhataja;

c) riiklike koordinaatorite komitee;

d) nõuandev kogu;

e) juhtkomitee.

2. Üldkogu võib moodustada täiendavaid komiteesid, mida võib vaja olla EHRI-ERICu nõuetekohaseks toimimiseks.

Artikkel 20

Üldkogu

1. Üldkogu on EHRI-ERICu kõrgeim juhtorgan, millel on täielik otsustusõigus. Üldkogu koosneb liikmete ja vaatlejate esindajatest.

2. Iga liige nimetab kuni kaks esindajat, kuid hääletamisel osaleb ainult üks esindaja. Iga vaatleja nimetab kuni kaks esindajat, kellel ei ole hääleõigust. Liikmete ja vaatlejate esindajaid võivad abistada kuni kaks eksperti.

3. Üldkogu tuleb kokku vähemalt kord aastas korralisel koosolekul.

4. Üldkogu vastutab EHRI-ERICu üldise juhtimise ja selle üle tehtava järelevalve eest kooskõlas käesoleva põhikirja sätetega ning teeb otsuseid kõigis küsimustes, mis on vajalikud EHRI-ERICu ülesannete täitmiseks.

5. Üldkogu peab püüdma kõigis küsimustes konsensust saavutada. Kui konsensust ei saavutata, teeb üldkogu otsused vastavalt lõigetes 6, 7 ja 8 määratletud hääletussüsteemile. Liikmed, kes ei hääleta, loetakse puudujaks, ilma et see mõjutaks artikli 20 lõike 11 kohaselt koosoleku moodustamiseks vajalikku kvoorumit.

6. Järgmised otsused nõuavad koosolekul osalevate liikmete kahekolmandikulist häälteenamust:

a) juhataja ametisse nimetamine, tema volituste peatamine või ametist vabastamine;

b) nõuandvasse kogusse esindajate nimetamine, nende volituste peatamine või nende tagasikutsumine;

c) uute liikmete ja vaatlejate ühinemise heakskiitmine ning liikmete ja vaatlejate EHRI-ERICus osalemise tühistamine, peatamine või lõpetamine;

d) koostööpartnerite ühinemise heakskiitmine, tühistamine, peatamine või lõpetamine;

e) finantsaruannete ja eelarvearuannete, sealhulgas aastaeelarve heakskiitmine;

f) teadusstrateegia heakskiitmine;

g) aasta tegevusaruande heakskiitmine;

h) artikli 19 lõikes 1 loetlemata juhtimis- või juhtorganite loomine või laialisaatmine;

i) EHRI-ERICu tegevuse lõpetamise üle otsustamine kooskõlas artikli 3 lõikega 2.

7. Järgmised otsused tuleb koosolekul osalevatel liikmetel vastu võtta ühehäälselt:

a) liikmete ja vaatlejate sissemaksete finantsmudeli ning põhimõtete, sealhulgas mitterahaliste sissemaksete raamistiku muutmine;

b) viie aasta finantskava heakskiitmine;

c) EHRI-ERICu põhikirja muutmine.

Kui finantsmudeli, liikmete ja vaatlejate sissemaksete, viie aasta finantskava või EHRI-ERICu põhikirja muudatuste kohta ei ole võimalik teha otsust kahel järjestikusel hääletusvoorul eraldi koosolekutel, tehakse otsus kolmeneljandikulise häälteenamusega kolmandal hääletusel, mis korraldatakse järgmisel koosolekul.

8. Kõik muud küsimused, mille puhul ei ole nõutav häälte kahekolmandikuline häälteenamus või ühehäälsus, otsustatakse antud häälte lihthäälteenamusega.

9. Üldkogu valib liikmete esindajate hulgast eesistuja ja ase-eesistuja kolmeaastaseks ametiajaks, mida võib üks kord pikendada kuni kolmeks aastaks. Üldkogu koosolekud kutsub kokku eesistuja või tema äraolekul ase-eesistuja. Eesistujal ja ase-eesistujal ei ole hääleõigust.

10. Vähemalt pooled liikmetest võivad taotleda üldkogu erakorralise koosoleku kokkukutsumist.

11. Otsustusvõimelise üldkogu koosoleku jaoks on vaja kahest kolmandikust liikmetest koosnevat kvoorumit. Kui kvoorumit kokku ei saada, korratakse koosolekut sama päevakorraga kolme nädala jooksul pärast uut kutset. Korduv koosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on pool liikmetest.

12. Üldkogu korralised ja erakorralised koosolekud võivad toimuda kohapeal või virtuaalselt.

13. Kui kiireloomulisuse tõttu ei saa konkreetset otsust edasi lükata üldkogu järgmisele korralisele või erakorralisele koosolekule, võib eesistuja esitada kirjalikus menetluses taotluse otsuse tegemiseks.

14. Üldkogu võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 21

Juhataja

1. Üldkogu nimetab juhataja ametisse viieks aastaks. Ametiaega võib ühe korra pikendada veel kuni viieks aastaks.

2. Juhataja on EHRI-ERICu tegevjuht ja seadusjärgne esindaja.

3. Juhataja nimetab ametisse ja vabastab ametist keskasutuse töötajad.

4. Juhatajal on järgmised ülesanded:

a) EHRI-ERICu ja keskasutuse igapäevane juhtimine ja haldamine;

b) selle tagamine, et EHRI-ERIC vastab kõigile kohaldatavatele õiguslikele nõuetele;

c) üldkogu koosolekute ettevalmistamine;

d) üldkogu otsuste rakendamine kooskõlas kohaldatavate õigusnormidega;

e) koostöös riiklike koordinaatorite komiteega EHRI-ERICu strateegilise kava väljatöötamine; kava kiidab heaks üldkogu;

f) iga-aastase tegevusaruande esitamine üldkogule, võttes arvesse riiklike koordinaatorite komitee ja nõuandva kogu tegevust;

g) üldkogule iga-aastase finantsaruande ja eelarveprognoosi esitamine;

h) mis tahes muude asjakohaste ülesannete täitmine, kui üldkogu seda nõuab.

Artikkel 22

Riiklike koordinaatorite komitee

1. Üldkogu moodustab riiklike koordinaatorite komitee.

2. Iga riiklik sõlmpunkt määrab ühe riikliku koordinaatori vastavalt oma eeskirjadele ja menetlustele. Riiklik koordinaator osaleb riikliku sõlmpunkti nimel riiklike koordinaatorite komitee koosolekutel ja esindab kõiki riikliku sõlmpunktiga seotud asutusi.

3. Riiklike koordinaatorite komitee valib oma liikmete hulgast eesistuja ja ase-eesistuja kolmeks aastaks; seda ametiaega ei saa pikendada.

4. Riiklike koordinaatorite komiteel on järgmised ülesanded:

a) tagada riiklike sõlmpunktide tegevuse järjepidevus ja sidusus;

b) tagada EHRI-ERICu põhimõtete järgimine, rakendamine ja koordineerimine riiklikus võrgustikus;

c) luua sobivad struktuurid, et esindada riiklikke partnerasutusi ning kohalikke kasutajaid ja spetsialiste. Eelkõige koguda ja koondada oma soovitusi, nõudeid ja muresid ning edastada need juhatajale ja üldkogule;

d) teha ettepanekuid EHRI ning riikliku sõlmpunkti menetluste ja tavade parandamiseks;

e) toetada EHRI-ERICu teadusstrateegiat;

f) anda juhatajale aru riiklike mitterahaliste sissemaksete laadist ja väärtusest;

g) luua ajutisi või alalisi töörühmi või piirkondlikke rühmi, et abistada riiklike koordinaatorite komiteed konkreetsete ülesannete täitmisel või jagada riiklike koordinaatorite komiteele eriteadmisi konkreetsetes valdkondades ja piirkondades. Nimetada töörühmade ja piirkondlike rühmade liikmed, valida töörühmade ja piirkondlike rühmade esimehed ning jälgida töörühmade ja piirkondlike rühmade tööd.

5. Riiklike koordinaatorite komitee töökorra kiidab heaks üldkogu.

Artikkel 23

Nõuandev kogu

1. Üldkogu moodustab sõltumatu nõuandva kogu. Nõuandev kogu koosneb rahvusvaheliselt tunnustatud väljapaistvatest teadlastest ja ekspertidest ning sidusrühmade esindajatest eri valdkondades, kus EHRI-ERIC tegutseb. Üldkogu nimetatud nõuandva kogu liikmed võivad olla pärit kogu maailmast ja nad ei pea asuma liikmes- või vaatlejariigis ning nad tegutsevad isikuliselt, vältides organisatsioonilisi või isiklike huvide konflikte EHRI-ERICuga.

2. Nõuandval kogul on järgmised ülesanded:

a) anda üldkogule taotluse korral või omal algatusel nõu EHRI-ERICu üldise tegevuse ja põhimõtete kohta;

b) anda strateegilist nõu ja esitada seisukohti EHRI-ERICu tegevusega seotud asjakohaste teaduslike suundumuste, probleemide, riskide ja võimaluste kohta;

c) jälgida ja hinnata igal aastal EHRI-ERICu tegevust ja teenuseid ning koostada üldkogule hindamisaruanne;

d) konsulteerida juhatajaga vähemalt kord aastas EHRI-ERICu asjakohase tegevuse, teenuste, poliitika ja menetluste üle.

3. Üldkogu nimetab juhataja ettepaneku põhjal nõuandva kogu kolmeaastaseks ametiajaks, mida võib pikendada.

4. Nõuandev kogu valib oma liikmete hulgast eesistuja ja ase-eesistuja. Eesistuja kutsub kokku ja juhatab kõiki nõuandva kogu koosolekuid.

5. Nõuandev kogu tuleb kokku vähemalt üks kord aastas.

6. Nõuandev kogu võib jaguneda erikomisjonideks, et tegeleda EHRI-ERICu konkreetsete vajaduste või aspektidega.

7. Nõuandva kogu töökorra kiidab heaks üldkogu.

Artikkel 24

Juhtkomitee

1. Üldkogu võib otsustada moodustada juhtkomitee.

2. Juhtkomiteesse kuuluvad juhataja, riiklike koordinaatorite komitee eesistuja ja vajalike teadmistega väljapaistvad isikud, kelle valib riiklike koordinaatorite komitee.

3. Juhtkomitee annab jagab juhatajale eriteadmisi eri valdkondades, mida EHRI-ERIC arendab, ning annab nõu strateegia ja teenuste arendamise kohta.

4. Juhataja on juhtkomitee eesistuja.

PEATÜKK 7

FINANTSKÜSIMUSED

Artikkel 25

Ressursid

1. EHRI-ERICu ressursid on järgmised:

a) liikmete ja vaatlejate iga-aastane rahaline sissemakse vastavalt II lisale;

b) keskse platvormi asukohariigi lisasissemakse vastavalt II lisale;

c) liikmete ja vaatlejate mitterahalised sissemaksed;

d) muud sissemaksed, sealhulgas annetused ja kingitused üldkogu poolt heaks kiidetud piires ja tingimustel kooskõlas kohaldatavate õigusnormidega.

2. Sissemakseid ja ressursse kasutatakse käesoleva põhikirja artiklis 2 sätestatud ülesannete täitmiseks ja tegevuseks.

Artikkel 26

Eelarvepõhimõtted, raamatupidamine ja audit

1. EHRI-ERICu eelarveaasta algab iga aasta 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

2. EHRI-ERICu raamatupidamisarvestusele lisatakse aruanne, mis käsitleb eelarve haldamist ja finantsjuhtimist eelarveaastal.

3. EHRI-ERICu suhtes kohaldatakse raamatupidamisarvestuse koostamise, esitamise, auditeerimise ja avaldamise nõudeid vastavalt EHRI-ERICu põhikirjajärgse asukohariigi õigusele.

4. EHRI-ERIC tagab, et ressursse kasutatakse usaldusväärse finantshalduse põhimõtete kohaselt.

5. EHRI-ERIC võib täiendavalt vastu võtta omaenda finantsreeglid, mille kiidab heaks üldkogu.

Artikkel 27

Maksu- ja aktsiisivabastused

1. Käibemaksuvabastusi, mis põhinevad nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 143 lõike 1 punktil g ja artikli 151 lõike 1 punktil b ning on kooskõlas nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 artiklitega 50 ja 51, kohaldatakse ainult kaupade ja teenuste ostude korral, mille on teinud nõukogu 25. juuni 2009. aasta määruse (EÜ) nr 723/2009 (Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta) artikli 9 lõikes 1 sätestatud määratluse kohane EHRI-ERIC ja tema liikmed ning mis on mõeldud ametlikult ja eranditult EHRI-ERICu poolt kasutamiseks, tingimusel et sellised ostud on tehtud üksnes EHRI-ERICu mittetulundusliku tegevuse jaoks ning on kooskõlas tema tegevusega. Käibemaksuvabastust kohaldatakse üksnes selliste ostude suhtes, mille maksumus ületab 300 eurot ilma käibemaksuta.

2. Nõukogu direktiivi 2020/262/EÜ artikli 11 alusel antav aktsiisivabastus on lubatud EHRI-ERICu selliste ostude korral, mis on mõeldud eranditult ja ametlikult EHRI-ERICus kasutamiseks ja üksnes EHRI-ERICu mittetulundusliku tegevuse jaoks ning on kooskõlas tema tegevusega; aktsiisimaksuvabastus antakse ostudele, mille väärtus ületab 300 eurot ilma käibemaksuta.

3. Töötajate tehtud ostude suhtes osutatud vabastusi ei kohaldata.

PEATÜKK 8

LÕPPSÄTTED

Artikkel 28

Andmeid käsitlevad põhimõtted

1. EHRI-ERIC edendab avatud lähtekoodi, avatud juurdepääsu ja FAIR-põhimõtteid.

2. EHRI-ERICu andmete kogumise ja kasutamise suhtes kohaldatakse isikuandmete kaitset käsitlevaid Euroopa ja siseriiklikke õigusakte.

3. EHRI-ERIC jagab kasutajatele juhiseid selle tagamiseks, et teadusuuringud, milles kasutatakse EHRI-ERICu kaudu kättesaadavaks tehtud materjale, viiakse läbi andmete omanike õigusi ja isikute eraelu puutumatust tunnustaval viisil.

4. EHRI-ERIC tagab, et kasutajad on nõus juurdepääsu reguleerivate tingimustega ning et andmete salvestamisel ja töötlemisel rakendatakse sobivaid turvameetmeid.

5. EHRI-ERIC määrab kindlaks korra teadusandmetega seotud väidetavate turvarünnete ja konfidentsiaalse teabe avalikustamise juhtumite uurimiseks.

6. EHRI-ERIC tagab, et andmeesitajaid, autoreid ja EHRI-ERICu logo tunnustatakse sobival viisil.

7. EHRI-ERIC võib vastu võtta andmepõhimõtted, mille kiidab heaks üldkogu.

Artikkel 29

Komisjonile aru andmine

1. EHRI-ERIC koostab iga-aastase tegevusaruande eelkõige oma teadus-, korraldus- ja finantstegevuse kohta. Üldkogu peab selle aruande heaks kiitma ning edastama Euroopa Komisjonile ja asjaomastele ametiasutustele kuue kuu jooksul pärast vastava eelarveaasta lõppu. Aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

2. EHRI-ERIC teatab Euroopa Komisjonile kõigist asjaoludest, mis ähvardavad seada tõsisesse ohtu EHRI-ERICu ülesannete täitmise või takistavad EHRI-ERICut määruses (EÜ) nr 723/2009 sätestatud nõuete järgimisel.

Artikkel 30

Kohaldatav õigus

1. EHRI-ERICu sisemise toimimise suhtes kohaldatakse:

a) Euroopa Liidu õigust, eelkõige määrust (EÜ) nr 723/2009, mida on muudetud nõukogu määrusega (EL) nr 1261/2013, ning määruse artikli 6 lõike 1 punktis a ja artikli 11 lõikes 1 osutatud otsuseid;

b) selle riigi õigust, kus on EHRI-ERICu põhikirjajärgne asukoht, küsimustes, mille suhtes liidu õigust ei kohaldata või kohaldatakse ainult osaliselt;

c) käesolevat põhikirja ja selle rakenduseeskirju.

Artikkel 31

Vaidlused

1. Kui liikmete vahel tekib põhikirjast tulenevalt või sellega seoses vaidlusi või lahkarvamusi, tuleb üldkogu kokku niipea kui mõistlikult võimalik, et heas usus nõu pidada ja püüda lahendada vaidlus kokkuleppe teel.

2. EHRI-ERICut käsitlevaid vaidlusi liikmete ja vaatlejate vahel, liikmete, vaatlejate ja EHRI-ERICu vahel ning kõiki selliseid vaidlusi, kus liit on osaline, on pädev lahendama Euroopa Liidu Kohus.

3. EHRI-ERICu ja kolmandate isikute vaheliste vaidluste suhtes kohaldatakse kohtualluvust käsitlevaid ELi õigusakte. Liidu õigusaktidega hõlmamata juhtumite korral määratakse asjaomase vaidluse lahendamiseks pädev kohus kindlaks vastavalt selle riigi õigusele, kus on EHRI-ERICu põhikirjajärgne asukoht.

Artikkel 32

Asutamissätted

1. Asukohariik kutsub üldkogu asutamiskoosoleku kokku nii pea kui võimalik pärast seda, kui jõustub komisjoni otsus EHRI-ERICu asutamise kohta.

2. Enne esimese koosoleku toimumist ja hiljemalt 45 kalendripäeva pärast seda, kui jõustub Euroopa Komisjoni otsus EHRI-ERICu asutamise kohta, teavitab asukohariik asutajaliikmeid ja vaatlejaid kõigist konkreetsetest kiireloomulistest õiguslikest meetmetest, mida tuleb EHRI-ERICu nimel rakendada. Kui asutajaliige ei esita vastuväiteid viie tööpäeva jooksul pärast teatamist, teostab asukohariigi poolt nõuetekohaselt volitatud isik need õigustoimingud.

I LISA

LIIKMETE, VAATLEJATE JA NEID ESINDAVATE ÜKSUSTE LOETELU

LIIKMED

Riik või valitsustevaheline organisatsioon	**Esindav üksus**
Austria Vabariik	Austria Vabariigi haridus- ja teadusministeerium
Horvaatia Vabariik	Horvaatia Vabariigi teadus- ja haridusministeerium
Tšehhi Vabariik	Haridus-, noorsoo- ja spordiministeerium
Saksamaa Liitvabariik	Saksamaa hariduse ja teaduse riigiministeerium
Iisraeli Riik	Innovatsiooni-, teadus- ja tehnoloogiaministeerium
Madalmaad	Madalmaade teadusnõukogu
Poola Vabariik	Kultuuri- ja kultuuripärandi ministeerium
Rumeenia	„Elie Wiesel“, Rumeenia holokaustiuuringute riiklik instituut
Slovaki Vabariik	Slovaki Vabariigi haridus-, teadus-, arengu- ja noorsooministeerium
Ühendkuningriik	Ühendkuningriigi teadus-, innovatsiooni- ja tehnoloogiaministeerium

VAATLEJAD

Riik või valitsustevaheline organisatsioon	**Esindav üksus**

II LISA

LIIKMETE JA VAATLEJATE SISSEMAKSED

Vt eraldi dokument *„Põhikirja finantslisa“*